

- ☛ VELIKI PETEK
- ☛ VELIKA SOBOTA
- ☛ BLAGOSLOV JEDIL, OGNJA IN VODE
- ☛ VELIKONOČNA VIGILIJA
- ☛ POBOŽNOST V VELIKONOČNI OSMINI

Praznovanje velikonočnih praznikov doma

PRIPRAVIL KLAUS EINSPIELER

POBOŽNOST NA VELIKI PETEK

Dopolnjeno je

Na veliki petek se spominjamo Kristusovega trpljenja in njegove smrti. Tukaj najdete pobožnost za ta dan. Molimo jo menjaje med voditeljem oz. voditeljico (V) in navzočimi (Vsi). Pripravite na kraju molitve svečo in križ, ki je pogrnjen s prtom. Ob sveči naj bo tudi Sveto pismo. Poleg tega pripravite še to, kar potrebujete za češčenje križa (svečke, rože, zelenje ...).

Začetek

Na začetku molče prižgemo svečo. Nato kdo izmed navzočih prebere evangelij.

Prisluhnimo evangeliju o Jezusovi smrti po Janezu. (Jn 19,25-30)

Poleg Jezusovega križa so stale njegova mati in sestra njegove matere, Marija Klopájeva in Marija Magdalena. Ko je Jezus videl svojo mater in zraven stoječega učenca, katerega je ljubil,

je rekel materi: »Žena, glej, tvoj sin!«
Potem je rekel učencu: »Glej, tvoja mati!«
In od tiste ure jo je učenec vzel k sebi. Nato je Jezus, ker je vedel, da je že vse izpolnjeno, in da bi se izpolnilo Pismo, rekel: »Žejen sem.«
Tam je stala posoda, polna kisa. V kis namočeno gobo so nataknili na hizop in mu jo podali k ustnicam. Ko je Jezus vzel kisa, je rekel: »Izpolnjeno je.«
In nagnil je glavo in izročil duha.

Molitev

Sedaj vsak zase tiho moli v spomin na Jezusovo smrt (vsaj eno minuto). Nato nadaljujemo:

- V** V tvoje roke izročam svojega duha, rešil si me, Gospod, zvesti Bog.
- Vsi** V tvoje roke izročam svojega duha, rešil si me, Gospod, zvesti Bog. Izkaži mi milost, Gospod, ker sem v stiski.
- V** Rešil si me, Gospod, zvesti Bog.
- Vsi** Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu.
- V** V tvoje roke izročam svojega duha, rešil si me, Gospod, zvesti Bog.

Meditacija

Kdo izmed navzočih prebere meditacijo.

Dopolnjeno je.
Beseda je postala meso – do zadnje posledice.
Večna, nesmrtna Beseda je ubrala pot minljivega človeka.
Božji Sin je postal docela človek.
Ostal je eden od nas do konca, izpostavljen in osramočen na križu.

Dopolnjeno je.
Križani, v očeh ljudi ponižani, je postal za vse, ki verujejo, znamenje upanja.
Njegove razprostrte roke oznanjajo, da ni prišel, da bi svet sodil, temveč da bi ga rešil.

Dopolnjeno je.
Božje veličastvo se je razodelo – ne z oblastjo in sijajem, temveč v nemoči na križ pribitega Sina. Iz njega govori ljubezen Očeta, ki bo premagala smrt.

Dopolnjeno je.
Kjer človek začne zaupati, čeprav še ne vidi luči odrešenja.
Kjer se človek neha dvigati nad druge. Kjer nas obseva Božja dobrota in naša ljubezen premaguje zlo.

VELIKI PETEK

Pesem ali duhovna glasba

Sedaj lahko zapojemo primerno pesem ali prisluhujemo duhovni glasbi:

- Duša, le pojdi z mano (Gloria 108/SG 778)
- Daj mi, Jezus, da žalujem (Gloria 135/SG 65)
- Ecce quomodo moritur iustus (Gallus): <https://www.youtube.com/watch?v=HTbQQj-Yofc&list=PLnf6TAOCxAzkvni9L10qZjC9pBFh0hLiW>

Češčenje križa

Voditelj oz. voditeljica odgrne križ in pravi:

V Molimo te, Kristus, in te hvalimo, ki si nam izkazal ljubezen do konca in dal svoje življenje za naše odrešenje.

Vsi Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas.

V Molimo te, Kristus, in te hvalimo, ki si prenašal bolečine trpečih, ponižanih in teptanih.

Vsi Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas.

V Molimo te, Kristus, in te hvalimo, ki si s svojo smrtjo premagal smrt in si bil povišan k nebeskemu Očetu.

Vsi Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas.

Sedaj vsi počastijo križ, na primer tako, da se ga dotaknejo in se pokrižajo.

Medtem lahko prisluhujemo duhovni glasbi: <https://www.youtube.com/watch?v=FRrYRORosgo>

Molitev pred križem

Primerno je, da prosilno molitev povežemo z znamenjem. Zato lahko pred vsako prošnjo prižgemo pred križem svečo. Namesto tega lahko položimo pred križ tudi rože ali zelenje cvetne nedelje.

V Gospod Jezus Kristus, v tvoji smrti na križu se nam je razodela tvoja ljubezen.

Tebi zaupamo, k tebi kličemo:

Vsi Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Odpustil si tistim, ki so te pribili na križ.
Pomagaj storilcem, da bodo uvideli svojo krivdo in jih vodi na pot spreobrnjenja.
Obvaruj žrtve nasilja, da bi se maščevali.

Odpusti tudi nam in nas potolaži.

Vsi Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Umirajoč si izročil svojo mater učencu: Potolaži starše, ki žalujejo za otrokom in obupavajo. Ozri se na vse, ki skrbijo za bolnike in ostarele. Podari našim srcem razumevanje in slogo.

Vsi Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Žeal si na križu.

Usmili se vseh, ki trpijo zaradi lakote in pomanjkanja.

Bodi blizu vsem, ki v svojem življenju ne vidijo več smisla.

Položi v naša srca hrepenenje po resnici.

Vsi Molimo te, Kristus ...

Ostal si svojemu poslanstvu zvest do zadnjega dihljaja. Stoj kristjanom ob strani, da bodo vztrajali v dobrem. Pomagaj mladim, da bodo slišali tvoj klic.

Daj našim srcem mir in uteho.

Vsi Molimo te, Kristus ...

Izročil si svojega duha nebeskemu Očetu. Spomni se bolnih in umirajočih.

Reši vse, ki so ujeti v svojih strahovih. Pokloni našim srcem mir in pokoj.

Vsi Molimo te, Kristus ...

Nadaljujemo z Gospodovo molitvijo.

Vsi Oče naš, ki si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime, pridi k nam tvoje kraljestvo, zgodi se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji.

Daj nam danes naš vsakdanji kruh in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom, in ne vpelji nas v skušnjava, temveč reši nas hudega. Tvoje je kraljestvo, tvoja je oblast in slava vekomaj. Amen.

Prošnja za blagoslov

V Tvoj blagoslov naj pride na nas, o Bog ljubezni in dobrote. Varuje naj nas vsega hudega in nas privede v večno življenje.

Vsi Amen.

Spomin na

Vsak kristjan je po zakramentu svetega krsta poklican, da blagoslavlja. Starši na primer blagoslavlajo svoje otroke in jih tako zaupajo Božjemu varstvu. Blagoslavljam hrano, ki jo zaužijemo pri omizju in tako izrazimo svojo hvaležnost. Kdor želi, lahko torej pri skupnem omizju doma blagoslovi tudi velikonočna jedila.

Kako naj torej blagoslavljam? Najpomembnejši del opravila je molitev. Beseda »blagosloviti« pomeni »dobro o nečem govoriti«. Blagoslovna molitev torej postavi to, kar smo prejeli, v Božjo luč. Križ pa je prav v teh dneh, ko se spominjamo Kristusove smrti in vstajenja, osrednje znamenje Božje naklonjenosti človeku. V njem je naše odrešenje, življenje in vstajenje. Kar smo pokrižali, smo s tem tudi blagoslovili, to pomeni zaznamovali s simbolom našega odrešenja. Včasih osebe ali predmete tudi pokropimo z blagoslovljeno vodo, ni pa nujno potrebno.

Tukaj najdete vzorec, kako blagosloviti velikonočna jedila doma; poleg tega še blagoslov vode in ognja (če velikonočna jedila po starem običaju kuhate in pečete z blagoslovljenim ognjem).

Blagoslov velikonočnih jedil

Jedila blagoslovimo na veliko soboto ali velikonočno nedeljo ob praznično pogrnjeni mizi, na kateri pripravimo svečo. Slavlje vodi kdo izmed družinskih članov (V). Kratka oblika sestoji iz križa, blagoslovne molitve in očenaša.

Začetek

Na začetku prižgemo svečo. Nato lahko zapojemo primerno pesem, na velikonočno nedeljo je to velikonočni spev, na veliko soboto pa na primer »Hvalite vsi rodovi« (Gloria 844). Voditelj oz. voditeljica pravi:

V V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.

Vsi Amen.

Uvodne besede

Kdo izmed navzočih prebere uvodne besede.

Prva beseda, ki jo je Bog po stvarjenju sveta namenil človeku, je bila blagoslov. To pomeni, da človeštvo od začetka vse do danes spremlja Božja dobrohotnost. Blagoslavljam v imenu Očeta, ki je vse ustvaril, Sina, ki je po svojem križu svet odrešil

VELIKA SOBOTA

Jezusov počitek v grobu in dan blagoslavljanja

SVETOPISEMSKA
BESEDILA

Berilo pred blagoslovom jedil
1 KOR 15,1.3-5.11

Berilo iz prvega pisma apostola Pavla Korinčanom.

Spominjam vas, bratje in sestre, na evangelij, ki sem vam ga oznanil in ste ga tudi sprejeli ter stojite trdni v njem. Izročil sem vam predvsem to, kar sem sam prejel: Kristus je umrl za naše grehe, kakor je v Pismih. Pokopan je bil in tretji dan je bil obujen, kakor je v Pismih. Prikazal se je Kefu, nato dvanajsterim. Naj bom torej jaz ali oni, takó oznanjamo in takó ste sprejeli vero.

Berilo pred blagoslovom vode
Iz 12,1-6

Berilo iz knjige preroka Izaija.

Tisti dan boš rekel: Zahvaljujem se ti, Gospod, ker si se jezil name, a se je tvoja jeza pomirila in si me potolažil. Glej, Bog je moja rešitev, zaupam in se ne bojim, kajti moja moč in moja pesem je GOSPOD BOG, bil je moja rešitev. Z veseljem boste zajemali vodo iz studencev odrešenja. Tisti dan boste rekli: Zahvaljujte se GOSPODU, kličite njegovo ime, oznanjajte med narodi njegova dela, razglašajte, da je vzvišeno njegovo ime. Pojte GOSPODU, ker je storil velika dela, naj bodo znana po vsej zemlji. Zaukaj in zavriskaj, ki prebivaš na Sionu, ker je velik v tvoji sredi Sveti Izraelov.

Nato zmolimo Gospodovo molitev.

Oče naš

V Skupno molimo, kakor nas je učil moliti naš Gospod Jezus Kristus.

Sklep

V Bog požegnaj!

Blagoslov vode

Na začetku se pokrižamo.

Potem je berilo (glej kotiček).

Nadaljujemo z blagoslovno molitvijo in očenašem.

Blagoslovna molitev

V Gospod, naš Bog, danes se spominjamo, kako čudovito si nas ustvaril in še čudoviteje odrešil.

Prosimo te, blagoslovi to vodo.

Na tem mestu naredimo nad vodo križ.

Vodo si ustvaril, da zemljo dela rodovitno, nas pa poživlja in očističuje.

Uporabil si jo v svojem usmiljenju,

ko si z vodo rešil svoje ljudstvo suženjstva in mu ugasil žejo v puščavi.

Voda je prerokom podoba tvoje nove zaveze s človeštvom.

Jezus jo je posvetil v Jordanu, da je v kopeli novega rojstva prenovil našo grešno naravo.

Naj bo ta voda spomin krsta, ki smo ga prejeli.

Ko bomo z njo kropili svoj dom in dobrine, ki jih nam daješ, pa naj nam bo znamenje tvojega varstva in tvoje bližine.

Po Kristusu, našem Gospodu.

Vsi Amen.

Vodi lahko dodamo nekaj soli.

Blagoslov ognja

Kjer je navada, da z blagoslovljenim ognjem pripravimo velikonočna jedila, se pokrižamo in zmolimo tedaj, ko zanetimo štedilnik ali peč, blagoslovno molitev.

V V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

V Vsemogočni Bog, Oče luči, po svojem Sinu si prinesel vernikom sijaj svoje slave.

Prosimo, blagoslovi ta ogenj

Na tem mestu naredimo nad ognjem križ.

in nam podeli,

da bodo letošnji velikonočni prazniki v nas tako razvneli hrepenenje po nebesih,

da se bomo popolnoma prenovili in nekoč prišli v slavo večne velike noči.

Po našem Gospodu Jezusu Kristusu, tvojemu Sinu, ki je za nas trpel, umrl in vstal od mrtvih ter s teboj živi in kraljuje vekomaj.

Vsi Amen.

in Svetega Duha, ki nas oživlja in posvečuje. Blagoslov velikonočnih jedil je torej izraz naše hvalečnosti, da nas je Kristus s svojo smrtjo in svojim vstajenjem odrešil. Skupni obed nas spominja, da se je vstal Kristus prikazal svojim učencem in z njimi jedel. Poleg tega pa usmerja naš pogled tudi na nebeško gostijo, ki je veliki cilj našega življenja. Človek pa ne živi samo od kruha. Preden bomo blagoslovili velikonočna jedila, torej najprej prisluhnimo Božji besedi.

Nato kdo izmed navzočih prebere berilo (glej stolpec desno na strani).

Po kratkem molku voditelj oz. voditeljica zmolijo blagoslovno molitev.

V Po Kristusovi smrti in njegovem vstajenju so postali deležni Božjega blagoslova vsi rodovi. Prosimo sedaj Gospoda, da blagoslovi ta jedila in našo skupnost, da bo v velikonočnem veselju zbrana ob tej mizi. Kratek molk

Gospod Jezus Kristus, po svojem vstajenju si se prikazal učencem

in se z njimi družil pri skupnem obedu.

Zahvaljujemo se ti, da si tudi nas zbral v velikonočnem veselju,

da bi zaužili te dobrine.

Usliši našo molitev in blagoslovi vse te jedi: kruh, pirhe, hren in meso.

Na tem mestu naredimo nad hrano križ.

Ostani pri nas, ki smo zbrani v tvojem imenu.

Utrdi med nami vez miru in sloge.

Nekoč pa nas zberi pri sebi k večni gostiji,

kjer ne bo več žalovanja, bolečine in smrti.

Ki živiš in kraljuješ vekomaj.

Vsi Amen.

Jedila lahko pokropimo z blagoslovljeno vodo.

VELIKONOČNA
VIGILIJANoč
vseh
noči**Velika noč je veliki praznik svobode.**

Najstarejša velikonočna zgodba pripoveduje o osvoboditvi zatiranih ljudi izpod suženjstva v Egiptu. Od takrat velja: »To noč naj bedijo za GOSPODA vsi Izraelovi sinovi iz roda v rod« (2 Mz 12,42). To se uresničuje tudi v pogledu na Jezusa. Zato Cerkev poje v velikonočni hvalnici: »To je noč, v kateri je Kristus zdrobil verige smrti in kot zmagovalec vstal od mrtvih!«

Velika noč je praznik preobrazbe: iz žalosti v veselje, iz suženjstva v svobodo; sredi teme smrti namreč zasije novo življenje. Na tem ozadju je velika noč vir upanja in zaupanja, da trpljenje in smrt nimata zadnje besede. Kdo bi torej mogel iti v pričo te eksplozije življenjske moči spat? Zato ostajajo ljudje že od nekdaj budni, da se spominjajo, kako je Bog ravnal, in si pripovedujejo o Božjem delovanju: v svoji lastni življenjski zgodbi in v veliki zgodovini Svetega pisma. Ostanite torej skupno budni na veliko noč. Pripovedujte si zgodbe iz svojega življenja, ko ste čutili, da vas Bog ni pustil samih. In: berite Svetopismo. Pustite se obdariti od te knjige, ki ljudem že tri tisočletja vliva upanje. Tu boste našli nekaj idej. Z njimi lahko oblikujete kratko pobožnost. Predloge pa lahko razdelite tudi za celotni večer.

Ostanimo budni!

Velika noč je noč bedenja. V tem času, ki ga preživimo skupaj, si pripovedujemo, molimo in beremo. Tukaj najdete nekaj predlogov. Lahko jih povežete z večerno pobožnostjo in prižigom velikonočne sveče ali jih razporedite čez večer. Pustite svečo prižgano, dokler ne greste spat in postavite veliko-nočno luč na okno kot znamenje upanja. Praznovanje vodi družinski član (V). Pripravite si (velikonočno) svečo, morda posodo z vodo, Sveto pismo in primerno glasbo.

Prižgemo velikonočno svečo

Na začetku praznovanja prižgemo svečo oz. velikonočno svečo in se zahvalimo za velikonočno luč.

V Zahvaljujemo se ti, Bog, naš Stvarnik in Rešitelj. Pustiš sonce, da vzhaja in zahaja, in urejaš čas, ki si nam ga nameril. Daješ nam luč in oživljaš vse stvarstvo. Hvalimo te.

Vsi Slavimo te.

V Mrak v nas zbujata strah, a zate je tema svetla kot dan. Zato si do nas usmiljen in nas ne prepustiš hudobiji in zlu. Hvalimo te.

Vsi Slavimo te.

V Nekoč si hodil pred svojim ljudstvom kot ognjeni steber, da bi mu pokazal pot iz suženjstva. Tako daješ zatiranim pogum in se zavzemaš za ponižane. Hvalimo te.

Vsi Slavimo te.

V Tvoj Sin Jezus Kristus je pretrpel temo smrti v zaupanju vate, svojega nebeškega Očca. Bil je človek kot mi, tudi strah pred smrtjo mu ni bil tuj. Hvalimo te.

Vsi Slavimo te.

V Kakor sonce zjutraj vzhaja, je vstal iz groba in premagal smrt. On je luč, ki več ne zaide, v njeni svetlobi je naša rešitev. Hvalimo te.

Vsi Slavimo te.

V Ostani z nami in nas opogumljaj: v plamenu sveče, v besedah in kretnjah, v tihi molitvi.

Vsi Amen.

Pripovedovanje, branje

Če želite, si zdaj vzemite čas za branje in pripovedovanje. Vmes lahko zapojete duhovne pesmi ali poslušate primerno glasbo. Pripovedujte si med seboj zgodbe iz svojega življenja. Da bo bolj napeto, lahko kockate, o čem si pripovedujete. Izbor tem:

- ☛ Moja najlepša velika noč.
- ☛ Kako smo praznovali veliko noč v otroštvu?
- ☛ (Majhen) čudež, ki sem ga doživel(a).
- ☛ O dragi osebi, ki je že pokojna.
- ☛ Kako si predstavljam nebesa?
- ☛ Kje bi lahko pomagal(a)?

Pokličite koga, za katerega veste, da je nocoj sam.

Drug drugemu berimo iz Svetega pisma (otroci radi berejo tudi iz otroškega Svetega pisma).

Tale besedila iz Stare zaveze so tesno povezana z veliko nočjo:

1. Mojzesova knjiga: 1 Mz 1,1-2,3 – stvarjenje

1. Mojzesova knjiga: 1 Mz 6,5-9,17 – Noetova rešitev

1. Mojzesova knjiga: 1 Mz 15,1-21 – Božja zaveza z Abrahamom

2. Mojzesova knjiga: 2 Mz 14,5-15,1 – rešitev v Rdečem morju

Jerermija: Jer 31,31-34 – Nova zaveza

Ezekiel: Ez 37,1-14 – videnje vstajenja Izraela

Aleluja in evangelij (Mr 16,1-7)

Pred evangelijem lahko zapojemo alelujo (melodija: Gloria 171 – <https://www.youtube.com/watch?v=HKQuC67OzvQ>). **Nato kdo izmed navzočih prebere evangelij o Jezusovem vstajenju.**

Berilo iz svetega evangelija po Marku

Ko je minila sobota, so Marija Magdalena, Marija, Jakobova mati, in Salóma kupile dišav, da bi ga šle mazilit. Prvi dan tedna so šle h grobu navsezgodaj, ko je sonce vzšlo. Med seboj so govorile: »Kdo nam bo odvalil kamen od vhoda v grob?« Ko pa so se ozrle tja, so videle, da je kamen odvaljen; in bil je zelo velik. Stopile so v grob in zagledale mladeniča, ki je sedel na desni strani, ogrnjen z belim oblačilom, in so se zelo začudile. On pa jim je rekel: »Ne čudite se! Jezusa iščete, Nazarečana, križanega. Bil je obujen. Ni ga tukaj. Poglejte kraj, kamor so ga položili. Toda pojdite in povejte njegovim učencem in Petru: »Pred vami pojde v Galilejo; tam ga boste videli, kakor vam je rekel.«

Kristusov evangelij.

Vsi Hvala tebi, Kristus.

Če želite praznovanje skrajšati, ga lahko tukaj zaključite s skupno molitvijo očenaša in s sklepno molitvijo.

Velikonočna pesem

Zdaj lahko zapojete velikonočno pesem, na primer »Zapoj veselo, o kristjan«, Gloria 175 (Slavimo Gospoda 127). Velikonočne pesmi najdete tudi na spletu.

Blagoslov vode

Pripravite lepo posodo z vodo. Zmolite blagoslov (glejte besedilo pri veliki soboti) in se v spomin svojega krsta pokrižajte. Starši lahko naredijo križ na čelo otrokom in otroci staršem.

Molitev

Praznovanje sklenemo z očenašem in naslednjo molitvijo:

V Dobri Bog, varuj in spremljaj nas s svojim blagoslovom.

Vodi nas iz pomanjkanja v polnost življenja.

Reši nas strahu in obupa.

Ostani z nami, zdaj in vekomaj.

Vsi Amen.

V Tako naj nas blagoslovi vsemogočni Bog, vir življenja in radosti:

Oče in Sin in Sveti Duh.

Vsi se pokrižajo.

Vsi Amen.

Na koncu lahko zapojemo velikonočno pesem (Gloria 174–185; Slavimo Gospoda 119–135).

VELIKA NOČ

NEDELJA, 4. APRILA 2021

Evangelij
Jn 20,1-9

DUHOVNA MISEL

To je dan, ki ga je naredil Gospod

Prvi dan tedna je prišla Marija Magdalena navsezgodaj, še v temi, h grobu in je videla, da je kamen odstranjen od groba. Tedaj je stekla in prišla k Simonu Petru in k drugemu učencu, ki ga je imel Jezus rad, ter jima rekla: »Gospoda so vzeli iz groba in ne vemo, kam so ga položili.« Peter in oni drugi učenec sta šla ven in se odpravila h grobu. Skupaj sta tekla, vendar je drugi učenec Petra prehitel in prvi prišel h grobu. Sklonil se je in videl povoje, ki so ležali tam, vendar ni vstopil. Tedaj je prišel tudi Simon Peter, ki je šel za njim, in stopil v grob. Videl je povoje, ki so ležali tam, in prtič, ki je bil na Jezusovi glavi, a ne ob povojih, temveč posebej zvit na drugem mestu. Tedaj je vstopil tudi oni drugi učenec, ki je prvi prišel h grobu; in videl je in veroval. Nista še namreč razumela Pisma, da mora Gospod vstati od mrtvih.

Nehote sem se spomnil, kako je bilo na velikonočno jutro leta 2020: Bil je že dan, ko sem šel proti farni cerkvi. Vendar je bilo nekako temno nad našo deželo. In nenavadno tiho je bilo. Vsa javna bogoslužja so bila odpovedana! Sv. maše brez fizične prisotnosti vernikov! Velika noč, vstajenje?

Marija Magdalena je stekla k apostolom in rekla: »Gospoda so vzeli ...« Gospoda – praznik vseh praznikov so nam vzeli. Kdo nam ga je vzel? Pandemija? Vlada? Škofovsk konferenca? Smo sami dopustili, da so nam ga vzeli? Najbrž ostanejo vsi ti odgovori na površju resnice.

Ko sem odprl cerkvena vrata, je bil sicer kamen odvaljen, a vprašal sem se, ali bo kdo od vernikov stopil skozi odprta vrata in prišel pogledat prazen grob? Pokleknil sem pred tabernakljem in pozdravil od mrtvih Vstalega. Potem pa sem se sklonil pred božjim grobom, dvignil kip v smrtnem spanju ležečega Jezusa in ga odnesel v zakristijo.

Ne, nisem odšel domov. Pripravil sem velikonočno svečo in vse potrebno za sveto mašo. Pa so le prihiteli učenci – prav trije: Peter in Janez in Marija Magdalena (prava imena dveh moških in ene žene sem si v koledarju zabeležil).

Nekdo, ki zelo rad poje, je pred evangelijem zapel velikonočno alelujo – tedaj smo vedeli, da je vendarle velika noč! Slišali smo in izpovedali, da je »tretji dan od mrtvih vstal«. Po povzdigovanju smo ga v podobi kruha in vina pozdravili in proslavili: »Tvojo smrt oznamamo, Gospod, in tvoje vstajenje slavimo, dokler ne prideš v slavo!«

Njegovo smrt oznamamo, njegovo vstajenje pa slavimo in se radujemo: »S svojo smrtjo je uničil našo smrt in nam s svojim vstajenjem obnovil življenje. Zato se v velikonočnem veselju raduje ves svet,« poje velikonočni hvalospev. Apostol Peter pa: »Hvaljen Bog in Oče Gospoda našega Jezusa Kristusa, ki nas je po svojem obilnem usmiljenju prerodil za živo upanje po vstajenju Jezusa Kristusa od mrtvih, za neminljiv, brezmadežen in nevenljiv delež, v nebesih prihranjen vam, ki vas božja moč po veri čuva za zveličanje, pripravljeno, da se razodene poslednji čas. Tega se radujte« (1Pe 1,3-6).

Kristus je vstal! Nobena pandemija, nobena vlada, tudi nobena škofovsk konferenca in tudi ne mi sami ga ne moremo zakleniti v grob in mu zabraniti vstajenja. Takole piše sv. Janez Pavel II.: »To je dan, ki ga je naredil GOSPOD, radujemo se in se ga veselimo (Ps 118,24). Jezusovo vstajenje je izvirno in temeljno dejstvo, na katerem sloni krščanska vera (prim. 1 Kor 15,14). Je čudovita resničnost, ki jo v polnosti dojemamo v luči vere, a je tudi zgodovinsko potrjena s strani tistih, ki so imeli prednost videti vstalega Gospoda« (Apostolsko pismo Gospodov dan).

Jezusa Kristusa, ki je prestrašene in razpršene učence po svojem vstajenju s svojimi prikazovanji spet sklical in zbral v skupnost, prosimo: Vstali Zveličar, zberi svoje razkropljene in prestrašene vernike spet vsako nedeljo v naših cerkvah pri sv. maši k obhajanju tvoje velikonočne skrivnosti.

Čas koronavirusa nas lahko spomni tudi na to, kaj je resnično bistveno in nam daje možnost, da to na novo ovrednotimo. V križanem in vstalem Jezusu Kristusu imamo vzornika, zavetnika in pomočnika.

VALENTIN GOTTHARDT
redakcija@nedelja.at

Valentin Gotthardt je upokojeni župnik in pomaga v farah.

POBOŽNOST

Ostani

Ta pobožnost temelji na evangeliju o učencih, ki sta z Jezusom na poti v Emavs. Obhajate jo lahko v prvem tednu velikonočnega časa, ki se začne z velikonočno nedeljo. Morda jo je celo mogoče povezati s spomladanskim sprehodom. Molitev vodi družinski član (V). Pripravite (velikonočno) svečo, Svetlo pismo in primerno glasbo. Pesmi najdete v pesmaricah Gloria, Slavimo Gospoda (SG) ali na spletu.

Začetek

Ko je skupnost zbrana, prižgemo svečo. Nato lahko zapojemo velikonočno pesem (Gloria 174–185/SG 119–135) ali prislunemo duhovnemu petju, na primer:

- Jezus naš je vstal od smrti (Gloria 174/SG 124):

Voditelj oz. voditeljica pravi:

V V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.

Vsi Amen.

V Kristus je vstal.

Vsi Zares je vstal.

Klici z »Gospod, usmili se«

»Gospod, usmili se« lahko zapojemo (napev: Gloria 434/SG 697).

V Priporočimo se na začetku te pobožnosti vstalemu Kristusu. On je med nami skrivnostno navzoč, čeprav ga včasih ne spoznamo – kakor učenca, ki sta nekoč hodila v Emavs.

Gospod Jezus Kristus, ne dopuščaj, da ostanemo sami, ko zahaja sonce in nam ugaša upanje. – Gospod, usmili se.

Vsi Gospod, usmili se.

Navzoč si med nami v svoji besedi, ki nam kaže pot k življenju. – Kristus, usmili se.

Vsi Kristus, usmili se.

Odpiraj nam oči, da bi vate verovali in zaživel. – Gospod, usmili se.

Vsi Gospod, usmili se.

V Usmili se nas, Kristus, Gospod.

V VELIKONOČNI OSMINI z nami, Gospod

Berilo iz svetega
evangelija po Luku
Lk 24,13-35

Tisti dan, prvi po soboti, sta dva izmed Jezusovih učencev potovala v vas, ki se imenuje Emavs in je šestdeset stadijev oddaljena od Jeruzalema. Pogovarjala sta se o vsem tem, kar se je zgodilo. In medtem ko sta se pogovarjala in razpravljala, se jima je približal sam Jezus in hodil z njima. Njune oči pa so bile zastrte, da ga nista spoznala. Rekel jima je: »O kakšnih rečeh se pogovarjata med potjo?« Žalostna sta obstala in eden izmed njiju, ki mu je bilo ime Kleopa, mu je odgovoril: »Si ti edini tujec v Jeruzalemu, ki ne ve, kaj se je tam zgodilo te dni?«

»Kaj neki?« je rekel.

Dejala sta: »Kar se je zgodilo z Jezusom Nazarečanom, ki je bil prerok, mogočen v dejanju in besedi pred Bogom in vsem ljudstvom; kako so ga naši veliki duhovniki in poglavarji izročili v smrtno obsodbo in ga križali. Mi pa smo upali, da je on tisti, ki bo odkupil Izrael. Vrh vsega pa je danes že tretji dan, odkar se je to zgodilo. Vsi iz sebe smo tudi zaradi nekaterih žena iz naših vrst. Ko so bile zgodaj zjutraj pri grobu in niso našle njegovega telesa, so se vrnile in pripovedovale, da so imele celo videnje angelov, ki so dejali, da živi. Nekateri izmed naših so šli h grobu in so našli vse tako, kakor so pripovedovale žene, njega pa niso videli.« In on jima je rekel: »O nespametna in počasna v srcu za verovanje vsega, kar so povedali preroki!

Mar ni bilo potrebno, da je Mesija to pretrpel in šel v svojo slavo?« Tedaj je začel z Mojzesom in vsemi preroki ter jima razlagal, kar je napisano o njem v vseh Pismih. Medtem ko se približali vasi, kamor so bili namenjeni. On pa se je delal, kakor da gre dalje. Silila sta ga in govorila: »Ostani z nama, kajti proti večeru gre in dan se je že nagnil.« In vstopil je, da bi ostal pri njiju.

Ko je sedel z njima za mizo, je vzel kruh, blagoslovil, ga razlomil in jima ga dal. Tedaj so se jima odprle oči in sta ga spoznala. On pa je izginil izpred njiju.

In rekla sta drug drugemu: »Ali ni najino srce gorelo v naju, ko nama je po poti govoril in odpiral Pisma?«

Še tisto uro sta vstala in se vrnila v Jeruzalem ter našla zbrane enajstere in tiste, ki so bili z njimi.

Govorili so, da je bil Gospod resnično obujen in se prikazal Simonu. Tudi ona dva sta pripovedovala, kaj se je zgodilo na poti in kako sta ga prepoznala po lomljenju kruha.

... ali ni najino srce gorelo v naju ...
Za kaj gori vaše srce? Kaj je v zadnjem času nastalo iz tega?

Molitev

Voditelj oz. voditeljica povabi navzoče k molitvi. Po vsakem delu litaniij lahko zapojemo spev »Spremljaj nas, Kristus, Gospod« (Gloria 882), tako da ga nekajkrat ponovimo.

V Prosimo Kristusa, našega Gospoda, da se nam pridruži na naši poti.

V JEZUS, sopotnik svojih učencev –

Vsi Spremljaj nas.

V Jezus, skriti sopotnik – Vsi

V Jezus, nespoznan sopotnik –

V Jezus, skrbni sopotnik –

V Jezus, potrpežljivi sopotnik –

V Jezus, bratski sopotnik –

V Jezus, Božji sopotnik –

Lahko zapojemo spev »Spremljaj nas, Kristus, Gospod« (Gloria 882).

V Ko Božjih poti ne moremo razumeti –

Vsi Pokaži nam pot.

V Ko umira naša vera – Vsi

V Ko ugaša naše upanje –

V Ko ohlajeva naša ljubezen –

V Ko smo zbegani –

V Ko ne vidimo več rešitve –

V Ko notranje izgovevamo –

Sedaj lahko zapojemo spev »Spremljaj nas, Kristus, Gospod« (Gloria 882).

V Ostani z nami, o Gospod, ko gre proti večeru.

Pomagaj nam zaupati in prositi, kakor si nas naučil moliti ti, naš spremljevalec in Gospod:

Vsi Oče naš ...

Tvoje je kraljestvo, tvoja je oblast in slava vekomaj. Amen.

Blagoslov

V Prosimo za Božji blagoslov.

Kratek molk.

Ostani z nami, o Gospod, ob večeru upanja, ob večeru našega življenja, ob večeru sveta. Ostani z nami s svojo tolažbo in blagoslovom. Ostani z nami, ko nas objame noč tesnobe, noč bolezní, noč grenke smrti. Ostani z nami, zdaj in vekomaj.

Vsi Amen.

Blagoslovi, varuje in brani naj nas vsemogočni Bog, Oče in Sin in Sveti Duh.

Na tem mestu se vsi pokrižamo.

Vsi Amen.

Na koncu lahko zapojemo velikonočno pesem.

Ti si pot k nebeškemu Očetu.
Ti si resnica, ki nas osvobaja.
Ti nam lomiš kruh življenja.
Tebi čast in hvala vekomaj.
Vsi Amen.

Aleluja in evangelij (Lk 24,13-35)

Pred evangelijem lahko zapojemo alelujo. Izberite melodijo, ki jo dobro poznate (Gloria 531–539, 638–646, Slavimo Gospoda 339–357). Evangelij: Glej stolpec.

Pogovor na osnovi evangelija

Če hočete, se lahko pogovorite o dveh ali treh vprašanjih, ki so tukaj navedena, lahko tudi v povezavi s spomladanskim sprehodom.

... pogovarjala sta se o vsem tem, kar se je zgodilo ...

Kateri dogodek iz preteklih mesecev vam je najbolj pri srcu? Pripovedujte o njem.

... njune oči pa so bile zastrte ...

Ste že kdaj doživeli trenutke, ko ste imeli naknadno vtis, da je bil Bog z vami?

... mi pa smo upali ...

Katera razočaranja ste doživeli v zadnjem času? Kako jih prenašate?

BELA NEDELJA

NEDELJA BOŽJEGA USMILJENJA
11. APRILA 2021

Evangelij

Jn 20,19-31

Pod noč tistega dne, prvega v tednu, ko so bila vrata tam, kjer so se učenci zadrževali, iz strahu pred Judi zaklenjena, je prišel Jezus, stopil mednje in jim rekel: »Mir vam bodi!« In ko je to rekel, jim je pokazal roke in stran. Učenci so se razveselili, ko so videli Gospoda. Tedaj jim je Jezus spet rekel: »Mir vam bodi! Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošiljam.« In ko je to izrekel, je dihljal vanje in jim dejal: »Prejmite Svetega Duha! Katerim grehe odpustite, so jim odpuščeni; katerim jih zadržite, so jim zadržani.«

Tomaža, enega izmed dvanajstarih, ki se je imenoval Dvojček, pa ni bilo med njimi, ko je prišel Jezus. Drugi učenci so mu torej pripovedovali: »Gospoda smo videli.« On pa jim je rekel: »Če ne vidim na njegovih rokah rane od žebeljev in ne vtaknem prsta v rane od žebeljev in ne položim roke v njegovo stran, nikakor ne bom veroval.«

Čez osem dni so bili njegovi učenci spet notri in Tomaž z njimi. Jezus je prišel pri zaprtih vratih, stopil mednje in jim rekel: »Mir vam bodi!« Potem je rekel Tomažu: »Položi svoj prst sem in poglej moje roke! Daj svojo roko in jo položi v mojo stran in ne bodi neveren, ampak veren.« Tomaž mu je odgovoril in rekel: »Moj Gospod in moj Bog!« Jezus mu je rekel: »Ker si me videl, veruješ? Blagor tistim, ki niso videli, pa verujejo!«

Jezus je vpričo svojih učencev storil še veliko drugih znamenj, ki niso zapisana v tej knjigi; ta pa so zapisana, da bi vi verovali, da je Jezus Mesija, Božji Sin, in da bi s tem, da verujete, imeli življenje v njegovem imenu.

1. berilo

Apd 4,32-35

2. berilo

1 Jn 5,1-6

KNA

DUHOVNA MISEL

Nedelja - dan vere

Obhajanje Kristusovega vstajenja na veliko noč je največje in najlepše liturgično slavlje celega cerkvenega leta. Zajame vse plasti človeškega bitja. Nekako mirno in zadržano se prične v temnem ali mračnem prostoru cerkve s pozdravom luči, naraste s hvalnico velikonočni sveči (exultet), se spet malo umiri ob branju in poslušanju svetopisemskih odlomkov iz zgodovine starozaveznega milostnega delovanja Boga za človeka in človeštvo. V zavesti božje ljubezni in božjih obljub, ki jih je izpolnil Jezus Kristus, privre potem iz globine srca »Gloria in excelsis Deo – Slava Bogu na višavah«.

Ne gre več drugače, kot da (spet) zapojejo orgle in vsi zvonovi od najmanjših v rokah ministrantov do največjega v višini stolpa. Velikonočna aleluja, veselo sporočilo vstajenja, pogled na svetnike v nebesih, blagoslov krstne vode in obnova krstnih obljub, vse to nas pripravi, da z evharističnim slavljem radostno oznanjamo smrt in slavimo vstajenje Kristusa Odrešenika. Oče nam ga podari kot obljubo tudi našega vstajenja in ga potem ponese in pospremimo v vstajenjski procesiji, da ga proslavimo kot Gospoda nebes in zemlje.

Vzelo strnjeni obliki obhajamo Kristusovo velikonočno skrivnost vsako nedeljo pri sv. maši. Vsaka nedelja je »mala velika noč«. Vir je in višek vsega krščanskega življenja. Resnica božje ljubezni in zmage v Jezusu Kristusu je za kristjane tako odločilna (sistemsko relevantna), da jo hočejo in morajo proslaviti in oznanjati vsak prvi dan v tednu, vsako nedeljo. »Sine dominico non possumus – brez nedeljske evharistije ne moremo živeti« (Mučenci iz Abitene). Nedelja je, kakor je napisal sv. Janez Pavel II., »v odličnem pomenu dan vere. Verniki, zbrani pri nedeljskem bogoslužju, so postavljeni« pred vstalega Kristusa in slišijo »povabilo, ki je nekoč veljalo apostolu Tomažu: »Položi svoj prst sem in poglej moje roke! Daj svojo roko in jo položi v mojo stran in ne bodi neveren, ampak veren!« (Jn 20,27). Zares, nedelja je dan vere. To poudarja tudi dejstvo, da evharistično bogoslužje ob nedeljah in slovesnih praznikih predvideva izpoved vere. Molitev ali petje »veroizpovedi« (Credo) razodeva krstni in velikonočni značaj nedelje. Tako nedelja postane dan, ko krščeni s posebnim razlogom obnavlja svojo privrženost Kristusu in njegovemu evangeliju in poživi zavest glede krstnih obljub. Ko posluša božjo besedo in prejema Gospodovo telo, zre vstalega Jezusa, ki je navzoč v »svetih znamenjih«, in z apostolom Tomažem izpoveduje: »Moj Gospod in moj Bog!« (Janez Pavel II., Apostolsko pismo Gospodov dan).

Z omenjenim Apostolskim pismom papež nas vse vabi, naj znova odkrijemo nedeljo: »Ne bojte se dati svojega časa Kristusu, da ga bo mogel presvetliti in mu dati pravo smer. On pozna skrivnost časa in skrivnost večnosti in nam izroča »svoj dan«, ki je vedno nov dar njegove ljubezni.«

VALENTIN GOTTHARDT

redakcija@nedelja.at

Valentin Gotthardt je upokojeni župnik in pomaga v farah.